

-Datum
2019-09-30
Adress
205 80 Malmö
Diarienummer
ASN-2019-8376

Yttrande

Till
Kommunstyrelsen

Motion av Nima Gholam Ali Pour (SD) om att motverka skolfrånvaro och främja skolnärvaro , STK-2019-706 [STK-2019-706]

Arbetsmarknads- och socialnämnden beslutar att lämna följande yttrande:

Sammanfattning:

I den nya styrmodellen ska kommunfullmäktige sätta mål inom ett fåtal områden, där nämnderna behöver arbeta gemensamt vilket förväntas bidra till bättre samverkan. Det är positivt med ett ökat fokus på nämndernas gemensamma ansvar för att skapa goda uppväxtvillkor för barn och unga. Arbetsmarknads- och socialförvaltningens uppdrag i förhållande till den aktuella frågan är att ge stöd till barn och ungdomar för bättre förutsättningar att klara skolan när det finns sociala orsaker. Nämnden har inte ett direkt ansvar för barns skolnärvaro eller måluppfyllelse. Skolans elevhälsa har som ansvar att tidigt fånga upp de barn som visar tecken på att inte ha det bra, till exempel genom hög frånvaro.

Nämnderna behöver stärka sitt samarbete kring barn och unga som behöver stöd, oavsett problematik. Styrning, prioritering och samordning bör ske inom ramen för befintliga styrsystem, samverkansorgan och kvalitetsledningssystem, inte genom ett parallellt styrdokument. Det pågår ett arbete i Samverkan barn och unga Malmö (SBUM) att gemensamt identifiera och genomföra åtgärder. En god samverkan krävs tydlig styrning, tydlig ansvarsfördelning och rutiner men även ett gemensamt förhållningssätt och samverkande arbetssätt. Det finns behov av en förvaltningsgemensam modell som ger detta stöd till berörda verksamheter.

Grundskolenämnden arbetar med att införa en samordningsfunktion för skolnärvaro, i enlighet med nya bestämmelser i skollagen 2018, med uppdrag att samordna insatser för det enskilda barnet i samverkan med berörda förvaltningar. Det är viktigt att följa införandet av denna nya funktion.

Yttrande:

Arbetsmarknads- och socialnämnden har gjort en bedömning avseende följande tre förslag i motionen. Övriga förslag riktar sig specifikt till grundskolenämnden respektive gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Bedömning av förslaget att uppdra åt alla berörda nämnder att upprätta gemensamma mål om skolnärvaro

Det är en god intention med ett tydligare fokus på det gemensamma ansvaret för områden som ger goda uppväxtvillkor för barn och unga, exempelvis möjligheter till en bra skolgång. Det är viktigt med gemensamma prioriteringar och åtgärder kring de frågor som rör barn och unga i behov av stöd från flera förvaltningar. Ett sådant arbete pågår i befintliga samverkansorgan, såsom Samverkan barn och unga Malmö (SBUM) där samtliga berörda parter är representerade.

Kommunfullmäktige har beslutat om ett nytt styrsystem.¹ Nämnderna ska formulera indikatorer och uppföljning som visar hur respektive nämnd bidrar till uppfyllelse av kommunfullmäktiges mål. Kommunfullmäktigemålen ska ange ett fåtal områden där nämnderna behöver arbeta gemensamt för att åstadkomma en förflyttning. Detta förväntas bidra till bättre samverkan mellan nämnderna, vilket arbetsmarknads- och socialnämnden ser som positivt. Nämnderna kan därutöver sätta egna nämndsmål avseende sina grunduppdrag.

Arbetsmarknads- och socialnämndens mål, utvecklingsarbete och åtgärder kan ha ett indirekt syfte att bidra till ökad skolnärvaro, men behöver ha ett bredare perspektiv på de sociala faktorer som har betydelse för barns och ungas utveckling. Det ingår inte arbetsmarknads- och socialnämndens grunduppdrag att ansvar för barns och ungas närvaro eller måluppfyllelse i skolan. Skolans elevhälsa har en viktig funktion att tidigt fånga upp och stödja de barn och unga som visar tecken på att inte ha det bra, exempelvis genom hög skolfrånvaro. Skolan, främst elevhälsan, och socialtjänsten behöver ha ett nära samarbete kring de barn och unga som har mer omfattande behov av stöd.

Enligt socialtjänstlagen ska socialnämnden bland annat verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden. Socialnämnden ska särskilt följa utvecklingen hos barn och unga som har visat tecken till en ogynnsam utveckling, samt sörja för att barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver. I frågor som rör barn som far illa eller riskerar att fara illa ska socialnämnden samverka med andra berörda parter, och aktivt verka för att samverkan kommer till stånd.²

Arbetsmarknads- och socialnämnden har ett särskilt ansvar för barn som är placerade utanför det egna hemmet. Ett nämndsmål för verksamhetsåret 2019 fokuserar på att stärka förutsättningarna för att placerade barn ska få en bra skolgång. Arbetsmarknads- och socialnämnden har en särskild verksamhet som arbetar i samverkan med de placerade barnens skolor för att ge stöd och förutsättningar för en bra skolgång.

Gemensamt för arbetsmarknads- och socialnämndens insatser är att de ska stärka skyddsfaktorerna för barnet och motverka riskfaktorerna för en fortsatt negativ utveckling. Kunskapen om skolans betydelse som skyddsfaktor är väl förankrad, liksom vikten av att samordna stödinsatserna i samverkan med skola, sjukvård och andra aktörer.

¹ STK 2019-94

² 5 kap 1 § socialtjänstlagen

Bedömning av förslaget att uppdra åt kommunstyrelsen att utarbeta en kommunal strategi för skolnärvaro som involverar polisen, barn- och ungdomspsykiatri, fritidsförvaltningen, socialtjänsten och andra relevanta aktörer, samt kontinuerligt utvärdera denna strategi:

Arbetsmarknads- och socialförvaltningsnämndens uppdrag i förhållande till den aktuella frågan är att ge individuellt stöd till barn och ungdomar för att de ska få bättre förutsättningar att klara av skolan, i de fall där orsakerna till frånvaron är kopplade till sociala faktorer i familjen och miljön utanför skolan. Arbetsmarknads- och socialnämnden kan också ge stöd i form av riktade insatser till grupper av barn eller föräldrar som behöver det, till exempel föräldrastödsprogram.

Det är viktigt att nämnderna utvecklar sitt samarbete kring barn och unga som behöver stöd, oavsett vad problematiken handlar om. En kommunal strategi inriktad ensidigt på skolnärvaro vid sidan av befintliga styrsystem, styrdokument och kvalitetsledningssystem riskerar att bli en parallell process. Berörda nämnder behöver ta ett gemensamt ansvar för planering och genomförande av åtgärder. Styrning och prioritering bör ske inom ramen för befintliga styrsystem och samverkansorgan. Det pågår som nämnts ovan ett arbete i befintliga samverkansorgan med att gemensamt identifiera och genomföra åtgärder.

För en god samverkan krävs tydlig styrning, tydlig ansvarsfördelning och rutiner, men också ett gemensamt förhållningssätt, arbetssätt och verktyg. Det finns behov av en förvaltningsgemensam modell för hur samverkan ska gå till, som tydliggör ansvarsfördelning och ger ett konkret stöd till medarbetarna i alla förvaltningar som möter barn och unga.

Bedömning av förslaget att uppdra åt kommunstyrelsen att utse en kommunal samordnare för arbetet med skolnärvaro i Malmö stad som samordnar samverkan mellan olika förvaltningar och verksamheter omkring skolnärvaro:

Det är mer lämpligt att arbeta med planering, genomförande och samordning av åtgärder inom ramen för befintliga styrprocesser och samverkansorgan. Åtgärderna behöver fokusera på att få till stånd samordnade insatser så tidigt som möjligt, insatser som gör skillnad för det enskilda barnet.

Grundskolenämnden arbetar med att införa en samordningsfunktion för skolnärvaro, i enlighet med nya bestämmelser i skollagen 2018. Samordningsfunktionens uppdrag är att samordna insatser för det enskilda barnet i samverkan med berörda förvaltningar. Det är viktigt att följa införandet av denna nya funktion och hur den bidrar till samverkan och förbättrad samordning av stödet till de berörda barnen.

Ordförande

.....
Rose-Marie Carlsson
.....

Förvaltningsdirektör

.....
Britt-Marie Pettersson
.....

Arbetsmarknads- och socialnämnden 190924, § 320. Sverigedemokraterna, reservation,
bilaga.